

Δεν μπορεί να συγκριθεί ο παλιός ΔΗΣΥ με σήμερα

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΗΣ

Οι κομματικοί αξιωματούχοι πρέπει να κατέβουν στη βάση να έρχονται σε επαφή με τον κόσμο

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου-Αρουσώτου
antigoni.drousioutou@phileleftheros.com

ΦΩΤΟ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ιδρύθηκε στις 4 Ιουλίου 1976. 43 χρόνια μετά, ένα από τα ιδρυτικά στελέχη, ο πρώην κεντρικός οργανωτικός του κόμματος, Ανδρέας Τσαγγαρίδης, κρούει κώδωνα κινδύνου. Καλεί όλους να συνέλθουν και να προβληματιστούν με τη σκέψη στο πρώτο παγκύπριο συνέδριο στις 4 Ιουλίου 1976 και ξεκαθαρίσει πως δεν μπορούν να συγκριθούν οι τότε εποχές με τις σημερινές. Τονίζει πως ο κόσμος είναι αγανακτισμένος γιατί οι αξιωματούχοι δεν έχουν επαφή μαζί του, δεν ακούν τον πόνο του, δεν μπορούν να λύσουν τα προβλήματά του. Αποκαλύπτει πως παλιά στελέχη του ΔΗΣΥ σκέφτονται να ιδρύσουν ένα νέο κόμμα. Κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και προτρέπει τους ιδρυτές να μελετήσουν τα σημερινά δεδομένα, να κατέβουν στην κομματική βάση και να δείξουν έργα.

Ξεκίνησε αντίστροφη μέτρηση για τον Δημοκρατικό Συναγερμό

Ποια σκέψη κυριαρχεί αυτές τις μέρες του Ιουλίου, 43 χρόνια μετά την ίδρυση του Δημοκρατικού Συναγερμού;

«Στις 4 Ιουλίου 1976 έγινε το πρώτο παγκύπριο συνέδριο του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επαρχία Λευκωσίας. Η μέρα αυτή για μένα έχει μεγάλη ιστορική σημασία και μου θυμίζει πάρα πολλά. Ξεκινήσαμε μαζί με τον Γλαύκο Κληρίδη και τον Λεάνδρο Ζαχαριάδη να ιδρύσουμε τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Ήμουν εκείνος ο οποίος αλώμασε την Κύπρο για να γίνει κατορθωτό να πραγματοποιηθεί αυτή η συγκέντρωση στο σινεμά «Αθήναιο» στη Λευκωσία.

Ποια ήταν η ανάγκη να δημιουργηθεί ο ΔΗΣΥ τη στιγμή που υπήρχε το Ενιαίο Κόμμα από το 1968;

«Το Ενιαίο Κόμμα το ξεκίνησε ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης και προτάθηκε στον Γλαύκο Κληρίδη να αναλάβει την προεδρία. Ήμουν ένα από τα στελέχη που ιδρύσαμε το Ενιαίο Κόμμα. Την περίοδο εκείνη εργαζόμουν στο Υπουργείο Εσωτερικών και ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης σε κάποιο στάδιο με είχε διορίσει περιφερειακό υπεύθυνο του κόμματος της περιφέρειας Μόρφου. Με τον Γλαύκο Κληρίδη γνωριζόμαστε από το 1960, αλλά δημιουργήσαμε στενότερες σχέσεις στο Ενιαίο Κόμμα, όταν οργάνωσα τις περιφερειακές και τοπικές συγκεντρώσεις. Όταν έφυγε ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, το Ενιαίο όδευε προς διάλυση, δεν είχε δραστηριότητα. Παρόλο που είχε εκλεγμένους οκτώ βουλευτές, εντούτοις κανείς δεν μεριμνούσε, ώστε να κρατηθεί το κόμμα στη ζωή. Γι' αυτό ο Γλαύκος Κληρίδης στις 21 Μαρτίου 1976 κάλεσε επτά άτομα και μας είπε ότι ήθελε να δημιουργήσουμε ένα νέο κόμμα. Όλοι συμφωνήσαμε.

Ποιοι ήσαν;

«Οι Τάσος Παπαδόπουλος, Λεάνδρος Ζαχαριάδης, Νίκος Κόσις, Ξάνθος Κληρίδης, Ανδρέας Χατζηγιάννου, Γιώργος Ζαμπάς κι εγώ. Αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε άμεσα επαφές με τα μέλη του Ενιαίου. Είπαν όλοι να εξουσιοδοτήσουμε τον Νίκο Κόσιη και τον υποφαινόμενο, που έχουν σχέσεις με την εκλογική βάση να συγκεντρώσουν τα φάλας του Ενιαίου. Συναντηθήκαμε με τον Νίκο Κόσιη τη δεύτερη Πέμπτη του Απριλίου 1976 και ξεκινήσαμε δουλειά. Την επομένη το πρωί ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος φώναξε τους Τάσο Παπαδόπουλο και Νίκο Κόσιη και τους ζήτησε να πάνε στον Γλαύκο Κληρίδη και να του πουν να παραιτηθεί από Πρόεδρος της Βουλής και συνομιλητής διότι είχε πει ψέματα στον ίδιο και τον κυπριακό λαό. Ήταν η

περίοδος που δήλωνε ο Γλαύκος Κληρίδης ότι δεν είχε δώσει ως συνομιλητής τα σχέδια της Καρασιώ στον Ραούφ Ντενκτάς. Ένα μήνα μετά, βγήκε ο Ραούφ Ντενκτάς και αποκάλυψε ότι τα είχε δώσει. Οι δύο μεταβίβασαν την επιθυμία του Μακαρίου, στον Γλαύκο Κληρίδη. Αυτός δέχτηκε να παραιτηθεί. Μόλις έγινε γνωστό, τον επισκέφθηκαν διάφοροι στο σπίτι του και τον πίεζαν να μην παραιτηθεί.

Πήγατε κι εσείς;

«Σαββάτο πρωί η ώρα 8 μόλις μήγκα στο γραφείο μου με πήρε στο τηλέφωνο ο Λεάνδρος Ζαχαριάδης, μου εξιστόρησε το τι έγινε και μου είπε να πάω να του μιλήσω, να τον πείσω να μην το κάνει. Του τηλεφώνησα, πήγα στο γραφείο του στη Βουλή και προσπάθησα να τον μεταπεισω, αλλά αυτός ήταν ανένδοτος. Μου είπε ότι πήγε ο Τάσος με τον Νίκο και του είπαν ότι η βάση δεν τον ήθελε πλέον. Μου έδειξε το διάγγελμα το οποίο θα έκανε την Κυριακή νύκτα από την τηλεόραση και Δευτέρα πρωί θα έφευγε για Ιταλία, όπου είχε προσφορα από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να δουλέψει σε μια αντιπροσωπεία του Ο.Η.Ε. Μιλούσαμε επί μια ώρα και ήταν ανένδοτος. Για μια στιγμή μου ήρθε στο μυαλό και του είπα. «Πρόεδρε γιατί να ακούσεις τον Νίκο και τον Τάσο; Κάλεσε τους 8 βουλευτές του Ενιαίου και ορισμένους φίλους σου και μετά να αποφασίσει». Το σκέφτηκε για λίγο και δέχτηκε.

Καλούνται όλοι να συνέλθουν και να προβληματιστούν με τη σκέψη στο πρώτο παγκύπριο συνέδριο στις 4 Ιουλίου 1976.

Τον μεταπεισάτε;

«Τελικά δεν έφυγε και Τετάρτη πρωί μας φώναξε στο γραφείο του. Εκεί ήταν οι 8 βουλευτές του Ενιαίου και ήμαστε και 5 πολίτες, ο Νίκος Κόσις, ο Κώστας Πιλότος από Λεμεσό, ο Νίκος Μακρίδης από Λευκόνικο, ο Σολής ο Λοΐζου από το Καραβοστάσι και εγώ. Έγιναν τρομερές συζητήσεις και εκείνος που εξασκούσε πιέσεις πάνω στον Κληρίδη ήταν ο Τάσος Παπαδόπουλος, ο οποίος του έλεγε να φύγει και να τον φέρουμε μια μέρα πίσω σαν τον Καραμανλή. Μετά από την όλη συζήτηση μας είπε ότι θα το σκεφτόταν και θα αποφασίσει. Πέμπτη και Παρασκευή οργάνωσα δύο ομάδες από 50 άτομα

που πήγαν και του είπαν να μην παραιτηθεί. Μετά από όλα αυτά τη Δευτέρα, τέταρτη εβδομάδα Απριλίου 1976, μου φώναξε και μου είπε «Αντρίκκο ξεκινήστε τη μάχη». Και ξεκινήσαμε οι τρεις μας, Κληρίδης, Λεάνδρος Ζαχαριάδης και εγώ την ίδρυση του νέου κόμματος.

Πώς ξεκινήσατε;

«Μας έδωσε τότε ο Γιάνκος Παπαδόπουλος ένα διαμέρισμα στην πολυκατοικία του στους Αγίους Ομολογητές και εκεί κάναμε τις συνεδριάσεις και επαφές με διάφορα κόμματα όπως το ΔΕΚ με Ρένο Χριστοδουλίδη, την ΕΣΕΑ, την κίνηση ΑΛΛΑΓΗ και άλλους. Εκπρόσωποι της ΕΟΚΑ Β' μας είδαν, αλλά τους είπαμε ότι δεν θα θέλαμε να αναπτύξουν οποιαδήποτε δραστηριότητα στο νέο κόμμα. Ο Τάσος Παπαδόπουλος και ο Νίκος Κόσις δεν συμμετείχαν στην ίδρυση του νέου κόμματος.

Ποια ήταν η σχέση σας με τον Γλαύκο Κληρίδη;

«Ήμουν πολύ κοντά του. Είχαμε στενή σχέση και με εμπιστευόταν, γι' αυτό στάθηκε στο πλευρό του. Άλλαξε η σχέση μας όταν αρνήθηκε να στηρίξει τον Αλέκο Μιχαηλίδη για αναπληρωτή πρόεδρο του ΔΗΣΥ και στάθηκε δίπλα στον φίλο Γιάννη Μάτση. Από τότε ξεκίνησε ένας πόλεμος εναντίον μου.

Ποιοι ήταν οι συνεργάτες του;

«Αν πω το τι έλεγε τότε ο Γλαύκος Κληρίδης για τους μετέπειτα στενοί του συνεργάτες, θα πέσουν

Τις αδυναμίες τις εντόπισα στην κομματική ηγεσία

Τι διαφορετικό πρότεινε ο Δημοκρατικός Συναγερμός με την ίδρυσή του;

«Δεν υπήρχαν διαφορετικές απόψεις από εκείνες του Ενιαίου Κόμματος. Οι αρχές και τα πιστεύω ήταν τα ίδια. Και η βάση ήταν η ίδια. Είχαμε αρχές που σήμερα δεν υπάρχουν μέσα στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Όπου πηγαίναμε τότε υπήρχε ενθουσιασμός, διότι οι αξιωματούχοι είχαν επαφή με τη βάση. Υπήρχε τρεις θητείες οργανωτικός του κόμματος, έβγαζε πρόγραμμα κάθε μήνα και το δημοσίευε στις εφημερίδες. Κατέβαζε τους βουλευτές και τους αξιωματούχους του κόμματος στη βάση, έτσι υπήρχε η επαφή. Αυτό έχει μεγάλη σημασία. Κατέβαλε επίσης τεράστιες προσπάθειες ούτως ώστε να επιλύονται προβλήματα του κόσμου.

Οι αξιωματούχοι δεν έχουν επαφή με τον κόσμο

Κάνετε ρουαφές;

«Όχι, λειτουργούσαμε αξιοκρατικά. Εκεί που υπήρχε κάποιος που άξιζε, γιατί να μην βοηθηθεί; Αυτά παίζουν μεγάλο ρόλο και σήμερα με λύπη βλέπω ότι δεν γίνονται. Αν έλθετε στο γραφείο μου θα ακούσετε τόσα παράπονα που θα πέσετε από τα σύννεφα. Διατηρώ τις επαφές μου με τον κόσμο, βγαίνω έξω σε πόλεις και χωριά έτσι ακούω το τι λέγεται. Άλλες εποχές οι δικές μας και άλλες οι σημερινές.

Πότε διατελέσατε οργανωτικό;

«Από το 1976 μέχρι το 1981 που με είχε φωνάξει ο Γλαύκος Κληρίδης και μου ζήτησε να δημιουργήσω στο κόμμα το τμήμα επαγρύπνησης. Ίδρυσα ένα καλό τμήμα. Παρατήρησα όταν ο Γλαύκος Κληρίδης άφησε τις εκθέσεις μας πάνω στο γραφείο του και κάποιος τις διέβρεαν στις εφημερίδες. Όταν άρχισαν να γίνονται εκλογές στο κόμμα, έβαλα υποψηφιότητα και είχα εκλεγεί ξανά γενικός οργανωτικός. Η τελευταία μου θητεία έληξε το 2000. Εγώ δούλεψα τόσο για τον Αβέρωφ Νεοφύτου όσο και για τον Νίκο Αναστασιάδη, στάθηκα δίπλα τους, όσο μπορούσα. Τότε υπήρχε μια αξιολογή οργάνωση. Δεν μπορούν να συγκριθούν οι τότε εποχές με τις σημερινές. Εγώ διέβλεπα ότι θα αυξανόταν η αποχή στις Ευρωεκλογές από τα πολλά παράπονα του κόσμου, από το ότι οι κομματικοί αξιωματούχοι δεν κατεβαίνουν στη βάση.

Γιατί δεν τα μεταφέρετε όλα αυτά στην ηγεσία του κόμματος;

«Τις αδυναμίες που υπήρχαν τα τελευταία χρόνια τις έχω επιστημονικά και τις έχω επανειλημμένα καταθέσει προς την ηγεσία, διότι διατηρώ πολύ καλές σχέσεις με τον Νίκο Αναστασιάδη και τον Αβέρωφ Νεοφύτου. Βοήθησα τον Νίκο Αναστασιάδη και στην τελευταία του προεκλογική εκστρατεία. Τους είπα επανειλημμένα ότι πρέπει να γίνουν προγράμματα, να κατέβουν όλοι προς τη βάση, όπως κάναμε εμείς παλιά. Αλλά δεν με άκουσαν.

Γιατί δεν κάνατε αναδιοργάνωση του Ενιαίου και δημιουργήσατε τον Δημοκρατικό Συναγερμό;

«Διότι το Ενιαίο ουσιαστικά είχε διαλυθεί με τη φυγή Πολύκαρπου Γιωρκάτζη και είπαμε να δημιουργήσουμε κάτι νέο, με άλλη ονομασία, να δώσουμε μια νέα έμφαση. Συνέβαλα πολύ στην οργάνωση του νέου κόμματος. Κάθε βράδυ φεύγαμε από το σπίτι του Κληρίδη και πηγαίναμε σε διάφορα χωριά και πόλεις για να οργανωθούμε.

Βρισκατε αντιδράσεις;

«Όχι ο κόσμος του Ενιαίου μας υποδεχόταν με χαρά. Όταν κάναμε στις 4 Ιουλίου 1976 το πρώτο παγκύπριο συνέδριο στο σινεμά «Αθήναιο» Λευκωσίας, ήλθαν τρεις χιλιάδες άτομα από όλη την Κύπρο. Μεγάλη επιτυχία. Ο Γλαύκος Κληρίδης που ήταν Πρόεδρος της Βουλής και συνομιλητής και οι 8 βουλευτές του Ενιαίου εντάχθηκαν στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Στο συνέδριο μίλησε ο Γλαύκος Κληρίδης και 23 από εμάς. Με την ίδρυση του ΔΗΣΥ δεχθήκαμε πόλεμο από τις μακιαρικές δυνάμεις. Ξεκίνησα ως οργανωτικός παγκύπριος και έστειλα διάφορους να βάλουν πανό, να γράψουν συνθήματα κ.λπ., πολλές φορές δέχονταν επιθέσεις, υπήρχε ένας εκφοβισμός. Ο κόσμος μας, όμως, συνέχισε ακάθεκτος, με ενθουσιασμό. Οι παλιοί αγανιστές και τα μέλη του Ενιαίου δεν είχαν φοβηθεί.

Παλιά στελέχη του ΔΗΣΥ θέλουν να δημιουργήσουν νέο κόμμα

Ας συνέλθουμε και ας προβληματιστούμε όλοι

Είναι καζάνι που βράζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός;

«Το 58% της αποχής των Ευρωεκλογών και το 8,5% που πήγε στο ΕΛΑΜ, τι δείχνουν; Δεν είναι καζάνι που βράζει; Ο κόσμος είναι αγανακτισμένος διότι οι αξιωματούχοι του κόμματος δεν έχουν επαφή μαζί του, δεν μπορούν να του λύσουν κανένα πρόβλημα. Ο κόσμος θέλει τον πολιτικό του να ακούει τον πόνο του. Ξεκίνησε μια αντίστροφη μέτρηση για τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Αυτή τη στιγμή ξεκίνησε μια κίνηση για δημιουργία μιας νέας κατάστασης. Ήλθαν και με είδαν, μου πρότειναν πολλά, αλλά αρνήθηκα.

Εννοείτε δημιουργία νέου κόμματος;

«Ναι, παλιά στελέχη του ΔΗΣΥ θέλουν να δημιουργήσουν ένα νέο κόμμα. Με πλησίασαν και τους είπα ότι δεν είναι σωστό να διασπαστεί πάλι ο ΔΗΣΥ. Αν διαφώνουν με την ηγεσία να την αντικαταστήσουν μέσω των εκλογικών διαδικασιών και να εκλέξουν ικανούς. Δυστυχώς σήμερα, όμως, στον ΔΗΣΥ δεν υπάρχουν άξια στελέχη όπως τους παλιούς.

Κάθε γενιά βγάζει τα δικά της στελέχη...

«Ο Γλαύκος Κληρίδης πήγαμε στη βάση, καθόταν με τον κόσμο, έρωγε, τους έλεγε ανέκδοτα, τους κέριζε. Ποιο στέλεχος του ΔΗΣΥ σήμερα κάνει κάτι ανάλογο; Επί δικής μου θητείας ανέβασα το κόμμα στο 36%, όταν έφυγα έπεσε στο 32%, στο 30%, στο 29% με αποχή 58%. Συνεχώς ήμουν στη βάση. Αυτό πρέπει να κάνουν τα στελέχη. Επαφή και φιλία.

Πήγατε πρόσφατα στο Διευρημένο Πολιτικό Γραφείο;

«Όχι δεν πήγα, παρότι δικαιούμουν να παραστώ ως πρώην γενικός οργανωτικός, εξ οφικίου. Δεν βλέπω, όμως, τον λόγο να πηγαίνα, ποιος ακούει.

Για να πείτε όλα αυτά.

«Μα τα λέω τόσα χρόνια. Ποιος ακούει; Προβληματίστηκα πολύ, αλλά τελικά αποφάσισα όχι. Ο καθένας κοιτάζει το προσωπικό του συμφέρον, την καρέκλα και την τσέπη του. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για το κόμμα. Το λέω με λύπη. Δεν υπάρχει ενδιαφέρον όπως παλιά, εμείς πουνούσαμε το κόμμα, τον κόσμο του, τον τόπο μας.

Γιατί μιλάτε σήμερα δημόσια, γιατί δίνετε αυτή τη συνέντευξη;

Δυστυχώς σήμερα, όμως, στον ΔΗΣΥ δεν υπάρχουν άξια στελέχη όπως τους παλιούς

Μιλώ με ευκαιρία του πρώτου παγκύπριου συνεδρίου του ΔΗΣΥ και μετά τα αποτελέσματα των πρόσφατων Ευρωεκλογών. Ανησυχώ διότι από 16 χρόνων εργαζομαι γι' αυτό τον τόπο. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι μέσα στο αίμα μου και με πονά η σημερινή κατάσταση.

Αυτά που λέτε ξέρετε ότι θα ενοχλήσουν.

«Δεν με πειράζει διότι είναι αλήθεια.

Επιζητάτε προσωπικό όφελος;

«Όχι δεν θέλω τίποτα και δεν έχω ανάγκη. Αγωνιάω διότι αν στον ΔΗΣΥ δεν αναπτυχθεί μια δραστηριότητα και δεν αλλάξουν ορισμένες νοοτροπίες, τότε τα αποτελέσματα θα είναι χειρότερα. Η κάρδαρος ήδη ξεκίνησε και ίσως στις επόμενες βουλευτικές η αποχή να είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι σήμερα, διότι ο πλείστος κόσμος της αποχής προέρχεται από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Πρέπει να μελετήσουν τα σημερινά δεδομένα, να κατέβουν στη βάση, να λύσουν προβλήματα, να δείξουν έργα. Ο κόσμος είναι παραπονεμένος! Αυτά τα λέω γιατί πονώ αυτό το κόμμα, πονώ τον κόσμο του, πονώ τον τόπο μου που τόσα υπέφερε και υποφέρει. Ας συνέλθουμε και ας προβληματιστούμε όλοι.